

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/122/2019
Identifikačné číslo spisu: 8115222909
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Lalík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8115222909.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne WM Consulting & Communication, s. r. o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 34 127 798, zastúpenej advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri s. r. o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 36 866 598, proti žalovanému Q., bývajúcemu v V., Q., o zaplatenie 10 896,07 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13 C 361/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. decembra 2018 sp. zn. 7 Co 103/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. novembra 2017 č. k. 13 C 361/2015-97 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňu sumu 1 909,64 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 26. septembra 2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Náhradu trov konania stranám nepriznal.

Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že dňa 9. septembra 2009 právny predchodca žalobkyne Slovenská sporiteľňa, a. s. uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom písomnú zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 4 934 eur s fixnou úrokovou sadzbou do splatnosti 15,80 % p. a. v deň uzatvorenia zmluvy, s výškou mesačnej splátky 84,01 eura k 20. dňu v kalendárnom mesiaci od 20. septembra 2009, počet splátok 120, konečná splatnosť úveru 20. augusta 2019, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN) 18,83 %, priemernej hodnote RPMN 17,46 % a celkových nákladoch spojených s úverom 5 268,53 eura. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní neunesla bremeno tvrdenia ohľadom obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom aj žaloba bola len rámcová s tvrdením o údajnom dlhu bez uvedenia všetkých skutočností, ktoré by ho odôvodňovali. Zároveň konštatoval, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a preto sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon č. 258/2001 Z.z.) za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu uzavrel, že žalobkyňa má nárok iba na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 4 934 eur, pozostávajúcich z 58 splátok po 84,01 eura

a jednej splátky vo výške 61,42 eura. Keďže 36 splátok súd prvej inštancie považoval za premlčaných, zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 1 909,64 eura spolu s 8 % úrokom z omeškania od 26. septembra 2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalobkyňou rozsudkom zo 17. decembra 2018 sp. zn. 7 Co 103/2018 rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania potvrdil. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj vec správne právne posúdil. Stotožnil sa s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie v celom rozsahu.

Nestotožnil sa s námietkou žalobkyne, v zmysle ktorej mal súd prvej inštancie vychádzať iba z jej skutkových tvrdení, nakoľko žalovaný počas konania nepoprel žiadne z nich, a zároveň neexistovali žiadne pochybnosti o ich pravdivosti. Odvolací súd poukázal na to, že zásadná pochybnosť vyplýva priamo zo zmluvy o splátkovom úvere predloženej samotnou žalobkyňou. Konštatoval, že v danom prípade išlo o spotrebiteľský úver upravený v zákone č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorý vyžadoval, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z.). Nesplnenie tejto náležitosti má za následok, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z.). Otázka členenia splátok spotrebiteľského úveru bola po prvýkrát upravená v § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. a vyjadrením slov „sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, mal zákonodarca jednoznačne na mysli rozčlenenie jednotlivých položiek, čo vyplýva z jazykového, ako aj logického výkladu zákona. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. bolo následne novelizované zákonom č. 568/2007 Z.z. a to tak, že uvedená náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola presunutá z písm. a) do písm. i), pričom nedošlo k upusteniu od požiadavky členenia splátok, lebo zákonodarca vypustil len požiadavku „uviesť aj súčet týchto platieb, ak je to možné, s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť“. Zároveň slovo „sumu“ nahradil slovom „výšku“.

Následne poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C - 42/15, ako aj na konštantnú judikatúru súdov, v zmysle ktorej pri absencii členenia splátok na istinu, úroky a iné poplatky je zmluva bezúročná a bez poplatkov. Ďalej uviedol, že Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zaviedla úplnú harmonizáciu spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú. Zdôraznil, že Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila, lebo ju do právneho poriadku nesprávne transponovala. Ustanovenie o náležitostiach zmlúv o spotrebiteľskom úvere pôvodne upravené v § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. bolo presunuté do ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. s tým, že novelou vykonanou zákonom č. 279/2017 Z.z. došlo k zosúladieniu zákona so smernicou, ktorou došlo k zmene obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Z uvedeného teda vyplýva, že zákonodarca slovami „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, mal na mysli členenie splátok spotrebiteľského úveru a slovami „frekvencia splátok“, mal na mysli uvedenie len samotnej celkovej výšky splátok bez jej vnútorného členenia.

V súvislosti s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ktorým bol vyslovený nesúlad ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), odvolací súd dodal, že v čase vyhlásenia rozsudku súdom prvej inštancie takýto nesúlad ešte vyslovený nebol a bolo povinnosťou súdu sa riadiť v tom čase platnou a účinnou právnou úpravou, ktorá ukladala orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania. Z týchto dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania ako vecne

správny potvrdil v zmysle § 387 C. s. p.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené. Za takéto otázky považovala otázku výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. a otázku možnosti potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré vychádza zo zákonného ustanovenia, o ktorom bolo ústavným súdom rozhodnuté, že je v rozpore s ústavou a nálezom ústavného súdu publikovaným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale pred rozhodnutím odvolacieho súdu. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom závere, že posudzovaná zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, lebo súdy ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. vykladali striktnie formalisticky bez zistenia jeho zmyslu, účelu a gramatického významu. Uviedla, že zmyslom posudzovaného ustanovenia je to, aby spotrebiteľ poznal výšku svojej mesačnej splátky. Postačuje, ak je spotrebiteľ zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zdôraznila, že zo zákona č. 258/2001 Z.z. nevyplýva dlžníkovi povinnosť zaplatiť splátku istiny, úrokov a poplatkov oddelene, ale pod pojmom „splátka“ je nutné rozumieť splátku, ktorá obsahuje aj istinu, aj úroky, aj poplatky. Konštatovala, že posudzovaná zmluva o úvere umožňovala žalovanému identifikovať dátum jednotlivých splátok a ich výšku. V súvislosti s druhou vymedzenou právnou otázkou žalobkyňa vyjadrila názor, že odvolací súd musí pri rozhodovaní zohľadniť zmenu právnej úpravy v dôsledku jej nesúladu s ústavou, ktorá nastala po rozhodnutí súdu prvej inštancie. Navrhla zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 C. s. p.) a či sú splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., a v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je sčasti dôvodné.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, sp. zn. 2 Cdo 132/2013, sp. zn. 3 Cdo 18/2013, sp. zn. 4 Cdo 280/2013, sp. zn. 5 Cdo 275/2013, sp. zn. 6 Cdo 107/2012 a sp. zn. 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (sp. zn. 1 Cdo 6/2014, sp. zn. 3 Cdo 209/2015, sp. zn. 3 Cdo 308/2016, sp. zn. 5 Cdo 255/2014).

8. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 C. s. p.

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená.

10. Podľa § 432 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Podľa § 440 C. s. p. dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá bola riešená odvolacím súdom, avšak dovolací súd ju dosiaľ ešte neriešil. Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 C. s. p), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 C. s. p. (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, sp. zn. 3 Cdo 216/2017, sp. zn. 4 Cdo 64/2018, sp. zn. 6 Cdo 113/2017, sp. zn. 7 Cdo 95/2017 a sp. zn. 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 C. s. p. môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

12. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, pod R 71/2018).

Napokon za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, treba do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31.12.1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965 - 1967), 1980 (č. II, 1964 - 1969) a 1986 (č.

IV, 1970 - 1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou.

V súlade s čl. 2 ods. 2, 3 Základných princípov C. s. p. je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie.

13. V preskúmvanej veci predmetom uplatneného nároku bol nárok z titulu spotrebiteľskej zmluvy uzavretej dňa 9. septembra 2009, na základe ktorej právny predchodca žalobkyne Slovenská sporiteľňa, a. s. poskytla žalovanému úver vo výške 4934 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 84,01 eura vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Žalobkyňa v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t. j. k 9. septembru 2009 (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“) v časti týkajúcej sa členenia splátky, ako aj nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v čase, keď bol nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. februára 2018 sp. zn. PL ÚS 11/2016 (ďalej len „ústavného súdu“) publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 271/2018 s platnosťou od 27. septembra 2018.

14. Vo vzťahu k prvej vymedzenej právnej otázke týkajúcej sa výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať najmä výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, dovolací súd uvádza, že zákon č. 258/2001 Z.z. prevzal smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkali spotrebiteľského úveru v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990, ktoré boli založené na minimálnej harmonizácii, čo v praxi znamená, že členské štáty si v oblasti ochrany spotrebiteľa mohli zaviesť prísnejšie ustanovenia, čím zabezpečia spotrebiteľom komplexnejšiu ochranu. Z článku 15 tejto smernice vyplýva, že „táto smernica nezamedzuje členským štátom, aby udržiavali a prijímali prísnejšie ustanovenia k ochrane spotrebiteľov konzistentné s ich záväzkami, ktoré vyplývajú zo zmluvy.“ Z dôvodovej správy k zákonu č. 258/2001 Z.z. tiež vyplýva, že jeho prijatím bude zabezpečená požiadavka na zosúladenie nášho práva s právom Európskej únie v oblasti spotrebiteľských úverov, konkrétne smernicou Rady 87/102/EHS, doplniacimi smernicami Rady 90/88/EHS a 98/7/EHS. Základnou požiadavkou týchto smerníc bolo, aby spotrebiteľ dostával primerané informácie o podmienkach úveru, nákladoch na poskytnutý úver a o záväzkoch. Smernica vyžadovala výhradne písomnú formu uzatvorenia zmluvy, určila povinné náležitosti zmluvy týkajúce sa výšky úveru (finančné čiastky vyššie ako 200 ECU a nižšie ako 20 000 ECU). Ďalej stanovila záväzný jednotný matematický vzorec pre výpočet ročnej percentuálnej úrokovej sadzby a povinnosť uvádzať príklady výpočtu. Zároveň stanovila právo spotrebiteľa na predčasnú úhradu úveru, upravila činnosť fyzických osôb alebo právnických osôb poskytujúcich spotrebiteľský úver a ochranu dlžníka v prípadoch, keď zmluvu ukončí veriteľ.

V danom prípade súdy nižších inštancií pri výklade ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. správne vychádzali z jazykového, ako aj logického výkladu tohto ustanovenia, z ktorého jednoznačne vyplýva potreba členenia splátok na splátku istiny, úrokov a poplatkov, s ktorým právnym záverom sa dovolací súd stotožnil. Tento uplatnený dovolací dôvod nie je dôvodný.

15. Vo vzťahu k druhej vymedzenej právnej otázke týkajúcej sa postupu odvolacieho súdu, ktorý potvrdil napadnuté rozhodnutie v zamietavom výroku v čase už publikovaného nálezu ústavného súdu sp. zn. PL ÚS 11/2016 zo 7. februára 2018, publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 271/2018 s platnosťou od 27. septembra 2018, týkajúceho sa nesúladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 250/2007 Z.z.) s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, dovolací súd uvádza, že tento uplatnený dovolací dôvod považoval za dôvodný. Ústavný súd týmto nálezom okrem nesúladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. s ústavou rozhodol, že dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stráca ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. účinnosť a ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie ustanovenie § 5b tohto zákona do súladu s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia

tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť (čl. 125 ods. 3, 6 ústavy). Nález ústavného súdu je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

16. V danom prípade namietané nesprávne právne posúdenie uplatneného nároku žalobkyne pri aplikácii ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ktoré v čase rozhodovania odvolacieho súdu nebolo už účinné, bolo opodstatnené. Zo zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 1/06 - 4 z 11. októbra 2006 vyplýva, že hmotnoprávne účinky nálezov vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené nastávajú ex tunc, (t. j. od počiatku) teda na ustanovenia zákona, ktoré boli v nesúlade s ústavou sa hľadí akoby neboli nikdy súčasťou právneho poriadku.

17. Orgány aplikácie práva, teda aj súdy, ktoré sú zodpovedné za ochranu ústavnosti v zmysle princípu subsidiarity, sú povinné brať závery ústavného súdu a právny stav ním vytvorený pri prerokúvaní a rozhodovaní konkrétnej veci do úvahy. Nemôže nastať situácia, v ktorej by tieto orgány aplikovali neústavný právny predpis takým spôsobom, ako keby nález ústavného súdu neexistoval len s odkazom na pravidlo tempus regit actum. Orgán aplikácie práva je zodpovedný za zaistenie rozhodovania aj na základe aktuálneho právneho stavu, vrátane „derogačného“ nálezov. Opačný postup týchto orgánov (nezohľadnenie protiústavnosti právneho predpisu) by viedol k záveru, že by okamihom nadobudnutia právoplatnosti takého rozhodnutia zanikol aj jeho právny základ v prípade, že by k nemu došlo po strate platnosti právneho predpisu (Lalík M. - Lalík T. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky, Komentár, Bratislava, Wolters Kluwer SR, s. r. o., 2019, s. 306).

18. Orgány aplikácie práva sú povinné pokračovať v neskončených prípadoch už na základe nového normatívneho stavu vytvoreného „derogačným“ nálezom ústavného súdu. Tento záver je dôsledkom definitívnej povahy nálezov ústavného súdu a ich všeobecnej záväznosti podľa čl. 125 ods. 6 ústavy (porovnaj str. 307 vyššie citovaného komentára).

19. Nerešpektovanie názoru ústavného súdu vysloveného v jeho predchádzajúcom náleze, má vždy za následok porušenie práva na spravodlivý proces jednej zo strán sporu pri právnom posúdení veci, ktorú ešte dovolací súd dosiaľ neriešil. K tomu, aby predpoklad prípustnosti dovolania bol riadne vymedzený, dovolateľ uviedol konkrétne rozhodnutie ústavného súdu, ktoré sa už neriešenou právnou otázkou zo strany odvolacieho súdu, zaoberalo.

20. Z uvedeného potom vyplýva, že odvolací súd nemohol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým došlo k zamietnutiu nároku žalobkyne pre premlčanie, na ktoré súd prvej inštancie prihliadal ex officio (§ 5b zákona č. 250/2007 Z.z.) potvrdiť ako vecne správne.

21. Z tohto dôvodu dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle § 449 ods. 1 C. s. p. a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej v zmysle § 453 ods. 1, 3 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.